

بررسی مؤلفه های کیفیت محیط در طراحی فضای شهری

مریم وهابی*، سید علی نوری

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، آدرس رایانامه : maryamvahabi606@gmail.com

۲- عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال

چکیده

آنچه در شهرهای امروز، حیات شهری و زندگی سالم شهروندی را بیش از سایر عوامل موجب می شود، توجه به ابعاد اجتماعی در طراحی فضای شهری است. وجود قابلیت ها و کیفیت های محیطی برای درک و دریافت فضا و در نتیجه آن مکث و حضور افراد در فضاهای شهری، زمینه ساز دیدن و دیده شدن در سطوح پایین و در سطحی فراتر تعاملات و مراودات اجتماعی می شود. در واقع، تمرکز بر کیفیت های محیطی است که کارایی و سرزندگی فضاهای شهری، استمرار حیات شهری و تقویت سرمایه اجتماعی را به دنبال دارد. حال آنکه اکنون فضاهای شهری از لحاظ کیفی تعریف خاصی ندارد. به نظر می رسد جهان مادی گرای امروز بیشتر در پی افزایش بازدهی و کمیات اقتصادی است، و این کمیت گرایی باعث بازماندن از موضوعات کیفی شده است. بدین سبب کمرنگ شدن حضور مردم در فضاها، انجام این پژوهش مهم را ضروری می سازد. این پژوهش با هدف ارزیابی مؤلفه های کیفی محیط از دیدگاه نظریه پردازان غربی و اندیشمندان اسلامی صورت گرفته است. در مقاله حاضر در یک روش توصیفی - تحلیلی و با تکیه بر مطالعات و اسناد کتابخانه ای به بررسی پیشینه کیفیت محیط و مؤلفه های آن از دو دیدگاه غرب و اسلام پرداخته ایم. در نهایت با مقایسه تطبیقی دو دیدگاه به مؤلفه ها و زیرمؤلفه های اصلی در طراحی فضای شهری رسیده ایم.

واژه های کلیدی: کیفیت محیط، فضای شهری، ارتباط محیط و فضای شهری، مؤلفه های کیفیت محیط